

Correctievoorschrift VWO

2011

tijdvak 1

management & organisatie

tevens oud programma

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 67 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel(s) vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten 1 scorepunt afgetrokken tot een maximum van 2 scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

• winstsaldo 2010	250.000	
vennootschapsbelasting $0,25 \times 250.000 =$	<u>62.500</u>	
winstsaldo na vennootschapsbelasting	187.500	
preferent dividend 6% van 150.000 =	<u>9.000</u>	
	178.500	1
• reservering nieuwbouw	<u>77.500</u>	
gewoon dividend	101.000	1

2 maximumscore 3

• beschikbaar gewoon dividend	101.000	
dividendpercentage $\frac{101.000}{700.000} \times 100\% = 14,43\%$		1
• dividend 14% van 700.000 =	<u>98.000</u>	
toevoeging aan de dividendreserve	3.000	1
• totale toevoeging aan de reserves $77.500 + 3.000 = € 80.500$		1

3 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- om het eigen vermogen te vergroten
- om liquide middelen achter te houden (voor het aflossen van schulden of het doen van investeringen)

4 maximumscore 2

• cashdividend per gewoon aandeel		
$\frac{2}{7} \times 14\% \times 10 =$	0,40	1
• dividendbelasting: 15% van 14% van 10 =	<u>0,21</u>	
cashdividend per gewoon aandeel na aftrek van dividendbelasting	0,19	1

Opgave 2

5 **maximumscore 1**
overige immateriële vaste activa

6 **maximumscore 2**

$$\frac{(2,27 \times 0,25) + (41,80 - 39,78)}{39,78} \times 100\% = 6,5\%$$

7 **maximumscore 2**

$$\frac{150}{\left(\frac{666 + 465}{2}\right)} \times 100\% = 26,5\%$$

8 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- In de REV zit de gehele winst. Een gedeelte hiervan wordt niet uitgekeerd aan de aandeelhouders. In het rendement per aandeel zit het dividend per aandeel.
- In het rendement per aandeel zijn via de beurskoers de verwachtingen van analisten ten aanzien van de onderneming verwerkt. De REV wordt berekend met gegevens uit het verleden.

9 **maximumscore 1**

de Algemene Vergadering van Aandeelhouders

10 **maximumscore 2**

alle getallen in euro's per werknemer per jaar

- Omzet 326 miljoen
- Loonkosten 181 miljoen * 0,8 = 144,8 miljoen
- Totale bijdrage 181,2 miljoen 1
- Bijdrage per werknemer 181,2 miljoen / 3.102 = € 58.414 1

11 **maximumscore 1**

de onderzoeks- en ontwikkelkosten

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 3

- opbrengst van de verkoop van de activa exclusief liquide middelen 469 mln
- aanwezige liquide middelen 35 mln
- beschikbaar 504 mln 1

- af te lossen schulden $(144 + 577) \times \frac{109}{482} =$ - 163 mln (afgerond)

- naar aandeelhouders 341 mln
- per aandeel $\frac{341}{66} = \text{€ } 5,17$ 1

- De uitkering per aandeel ligt boven de gestelde eis van € 4,- per aandeel, dus de overname gaat door 1

Opgave 3

---

13 maximumscore 3

- budget $40.200 \times 125 =$ 5.025.000 1
- werkelijke kosten $2.055.024 + 1.463.280 +$
 $1.125.000 + 502.500 =$ 5.145.804 1
- budgetresultaat € 120.804 nadelig 1

14 maximumscore 2

$(40.200 \times 1,5 - 64.320) \times 32 = \text{€ } 128.640$ nadelig

15 maximumscore 2

$(40.200 - 40.000) \times 27,50 = \text{€ } 5.500$ voordelig

16 maximumscore 2

- Gerealiseerde verkoopprijs $\frac{5.406.900}{40.200} = 134,50$ 1
- Het verschil is gelijk aan $40.200 \times (134,50 - 135) = \text{€ } 20.100$ nadelig 1

Opgave 4

17 maximumscore 2

4 senior contributie en $2 \times 0,6$ senior contributie = 624

$$\frac{624}{5,2} = 120 \text{ voor een senior lid, dus } 0,6 \times 120 = \text{€ } 72 \text{ voor een junior lid.}$$

18 maximumscore 5

Debet balans "Het Kopje" op 1 januari 2011	Bedrag
Bestelbus	8.750
Voorraad shirts	0
Reservemateriaal	420
Nog te ontvangen contributie 2010	120
Nog te ontvangen sponsorgelden 2010	0
Bank	2.542
Kas	<u>1.280</u>
	<u>€ 13.112</u>

berekeningen:

Bestelbus	9.500 – 750
Voorraad shirts	800 – 800 (verkocht)
Reservemateriaal	
Nog te ontvangen contributie 2010	120 (één senior lid)
Nog te ontvangen sponsorgelden 2010	1.500 – 1.500 (oninbaar)
Bank	2.760 – 650 + 360 + 72
Kas	980 + 300

voor de juiste bedragen bij

- Bestelbus en voorraad shirts 1
- Nog te ontvangen contributie 2010 1
- Nog te ontvangen sponsorgelden 2010 1
- Bank 1
- Totaal 1

19 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- $15.494 - 750$ (afschrijving) – 72 (junior lid) – 1.500 (sponsor) – 500 (shirts) = € 12.672
- $13.112 - 440 = \text{€ } 12.672$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 1

Nee, de begrote staat van ontvangsten en uitgaven gaat over de mutatie in de liquide middelen en niet over het resultaat.

Opgave 5

21 maximumscore 2

- een notariële akte (waarin de statuten zijn opgenomen)
- inschrijven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel

22 maximumscore 1

Er moet (in de statuten) vastgelegd worden dat zowel een vertegenwoordiger van de gemeente als een vertegenwoordiger van de woningbouwvereniging in het bestuur zitting heeft.

23 maximumscore 4

- De markt voor CareForCar $12.500 \times 1,15 \times 0,04 = 575$ auto's 1
- onderstaande berekeningen 3

leeftijd auto in jaren	aantal auto's (afgerond op hele auto's)	normaal en verwacht aantal reparaties per jaar	gemiddelde duur reparatie	totaal aantal uren
< 3	$575 \times 14,3\% = 82$	1	1,5 uur	123
3 tot 6	$575 \times 22,6\% = 130$	2	2,5 uur	650
6 tot 9	$575 \times 25,9\% = 149$	3	4,0 uur	1.788
≥ 9	$575 \times 37,2\% = 214$	4	4,0 uur	<u>3.424</u>
				5.985

24 maximumscore 3

- Het verwacht aantal uren per week $\frac{5.985}{47,5} = 126$ 1
- CareForCar is $6 \times 8 = 48$ uur per week open 1
- $126 / (Y \times 48) \geq 0,75$
 $Y \leq 3,5$
dus CareForCar moet drie sleutelplekken realiseren (bij twee sleutelplekken is de bezettingsgraad meer dan 100%) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 3

- De twee beheerders hebben een gezamenlijke aanstelling voor 48 uren per week.

$$\text{loonkosten: } 2.125 \times 12 \times 1,08 \times \frac{48}{36} = 36.720 \quad 1$$

- loonkostensubsidie: $8.700 \times \frac{48}{36} = -/ - 11.600 \quad 1$

- scholingskosten na aftrek subsidie:
 $2.600 \times (100\% - 40\%) \times 2 = \underline{3.120}$
 Totale loonkosten: $\underline{\underline{\text{€ } 28.240}} \quad 1$

26 maximumscore 3

- loonkosten 28.240
- huur $197 \times 13,25 \times 12 = 31.323 \quad 1$
- afschrijving vaste activa $12.400 \times \frac{3}{5} = 7.440 \quad 1$
- algemene kosten $\underline{9.605}$
- totale kosten per jaar 76.608

$$\text{kostprijs per uur } \frac{76.608}{5.985} = \text{€ } 12,80 \quad 1$$

27 maximumscore 2

- totale kosten 76.608
- opbrengsten uit abonnement
- $5.985 \times 0,8 \times \frac{75}{6} = 4.788 \times 12,50 = \underline{59.850}$
- vereiste opbrengsten sleutelen zonder abonnement $16.758 \quad 1$

- verhuurprijs $\frac{16.758}{5.985 \times 0,2} = \frac{16.758}{1.197} = \text{€ } 14,00$ per uur losse verhuur $\quad 1$

28 maximumscore 3

CareForCar wordt gestart, want:

- Er zijn 575 potentiële klanten $> 450 \quad 1$
- De verhuurprijzen zijn respectievelijk € 12,50 en € 14,00 per uur en zijn dus lager dan € 14,50 $\quad 1$
- Er worden voor 48 uren per week bijstandsgerechtigden als beheerder aangesteld > 36 uur $\quad 1$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

---

29 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

lagere (toekomstige) opbrengsten van de grondstoffenwinning uit het concessiegebied.

30 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste motivatie is:

De cashflow blijft gelijk, omdat

- door de afwaardering de balansposten Concessies en Herwaarderingsreserve afnemen 1
- en deze geen invloed hebben op het totaal van winstsaldo en afschrijvingen 1

31 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste motivatie is:

De solvabiliteitspositie verslechtert, omdat

- het eigen vermogen daalt 1
- en het vreemd vermogen gelijk blijft 1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 27 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

bron 1	google/afbeeldingen/JSF
bron 5	ANWB
bron 7	Sociale zaken gemeente Hellevoetsluis (aangepast)

management & organisatie vwo
tevens oud programma management & organisatie vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo

Bij het centraal examen management & organisatie vwo:

Op **pagina 7** van het correctievoorschrift, bij **vraag 19**, moeten altijd 2 punten worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren management & organisatie vwo.

Het College voor Examens,
Namens deze, de voorzitter,

drs H.W. Laan